

Nr 4/112 kwiecień 2021 • ISSN 2299-9868 • egzemplarz bezpłatny

Biuletyn informacyjny miasta i gminy

Bogatynia

#SZCZEPIMYSIE

punkt szczepień powszechnych

przeciwko COVID-19

Rejestracja - w punkcie oraz pod numerem telefonu 735 408 404
poniedziałek, wtorek, środa, piątek - w godz. 7³⁰-14³⁰
czwartek - w godz. 10³⁰ - 17³⁰

w Szkole Podst. nr 3
w Bogatyni
od strony ul. Zamoyskiego

Ministrowie odwiedzili Turów

Wiceminister Edukacji i Nauki, posłanka z naszego regionu Marzena Machałek, Wiceminister Aktywów Państwowych, Pełnomocnik Rządu do Spraw Transformacji Spółek Energetycznych i Górnictwa Węglowego Artur Soboń oraz Prezes Zarządu PGE GiEK SA Wioletta Czemiel-Grzybowska, na zaproszenie pełniącego funkcję burmistrza Wojciecha Dobrołowicza przyjechali do Bogatyni, by porozmawiać o sytuacji Turowa i wyrazić wsparcie rządu dla funkcjonowania kompleksu.

Spotkanie robocze w kopalni, briefing prasowy i wizyta na nowym bloku elektrowni - tak w telegraficznym skrócie wyglądał pobyt przedstawicieli rządu na terenie naszej gminy. Jak podkreślił pełniący funkcję burmistrza Wojciech Dobrołowicz, będący inicjatorem spotkania, Turów jest od miesięcy jednym z wiodących tematów w mieście i gminie Bogatynia. Minister Marzena Machałek potwierdziła podczas konferencji, że rozmowy dotyczyły przyszłości kompleksu i sporu ze stroną czeską, zaznaczyła przy tym, że rząd robi wszystko, by te sprawy odpowiednio negocjować, przedstawiać dokumenty.

Jesteśmy przekonani, że kopalnia i elektrownia są strategiczne.

Spokojnie czekamy na decyzję w sprawie koncesji. Czuję się szczególnie zobowiązana wobec

Ziemi Zgorzeleckiej, będę walczyć o jej przyszłość, będę walczyć o to, by się tu nie stało nic, co by zagroziło funkcjonowaniu gospodarczemu i społecznemu – podkreśliła posłanka z naszego regionu.

Minister Artur Soboń podziękował pełniącemu funkcję burmistrza Wojciechowi Dobrołowiczowi:

Dziękuję burmistrzowi za to, jak jednoznaczne i zdecydowanie postawił kwestię Turowa.

Postawił ją publicznie, stając po stronie mieszkańców Bogatyni, ale także mieszkańców całego tego regionu, który dzisiaj rozwija się m.in. dzięki dobrej pracy pracowników kopalni i elektrowni, ale także ok. 1,5 tys. firm, które kooperują z kompleksem w Turowie. To tworzy ogromny system lokalnych miejsc pracy, buduje lokalny potencjał.

Minister Soboń podkreślił tutejsze i krajowe znaczenie kompleksu,

wskazując, że z punktu widzenia burmistrza kluczową kwestią są miejsca pracy, możliwość pozyskiwania podatków i wykorzystywania ich do rozwoju lokalnego, natomiast dla rządu, kompleks w Turowie to jest jedno z kluczowych miejsc z punktu widzenia bilansu mocy i systemu energetycznego.

Dla nas kluczową kwestią jest to, aby kompleks w Turowie mógł dalej pracować jako jedno z tych najważniejszych miejsc produkcji energii w Polsce. Po to modernizujemy stare bloki, po to inwestujemy, po to także wydajemy gigantyczne pieniądze związane z troską o środowisko, o wypełnienie najwyższych możliwych norm.

Jestem całkowicie przekonany, że wszystkie prawne argumenty w tym sporze, który przed nami, są po naszej stronie, wszystkie merytoryczne argumenty są po naszej stronie. (...)

Spodziewam się za chwilę dobrych decyzji co do kolejnych lat pracy kopalni (...). Jeśli spór sądowy się toczy, jest zawsze jakimś ryzykiem, ale przy takim wsparciu, ale przede wszystkim przy takich argumentach, jestem spokojny, a my robimy swoje inwestując tu w Turowie w najnowocześniejsze rozwiązania - powiedział w Bogatyni Pełnomocnik Rządu do Spraw Transformacji Spółek Energetycznych i Górnictwa Węglowego i podziękował za wsparcie całej lokalnej społeczności.

Pełniący funkcję burmistrza Wojciech Dobrołowicz, podsumowując spotkanie, podziękował ministrom za obecność i wsparcie zarówno w zakresie obrony Turowa, jak i Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych, z którego Bogatynia otrzymała w ostatnim czasie ok. 5 mln zł.

Komisje sejmowe o Turowie

Komisja do Spraw Energii, Klimatu i Aktywów Państwowych, Komisja Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa oraz Komisja Spraw Zagranicznych debatowały w sejmie o czeskim pozwie do TSUE w sprawie KWB Turów. Podczas posiedzenia zabrał głos pełniący funkcję Burmistrza MiG Bogatynia Wojciech Dobrołowicz.

„Przedstawienie przez Ministra Spraw Zagranicznych, Ministra Aktywów Państwowych oraz Ministra Klimatu i Środowiska stanowiska w sprawie decyzji z dnia 22 lutego br. podjętej przez rząd Republiki Czeskiej o złożeniu do dnia 15 marca 2021 r. pozwu o uchybienie zobowiązaniom państwa członkowskiego do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w związku z negatywnymi skutkami funkcjonowania kopalni Turów, m.in.

w postaci znacznego obniżenia poziomu wód gruntowych na terenie Republiki Czeskiej” było tematem posiedzenia połączonych komisji sejmowych. Podczas debaty przeanalizowano chronologię i zakres międzypaństwowych negocjacji i uzgodnień, podkreślając, że czeska skarga jest zaskakująca i niezrozumiała. Decyzja środowiskowa dla Turowa została podpisana zarówno przez stronę czeską, jak i niemiecką, protokoły z uzgodnień zamykały roszczenia

a zobowiązania z nich wynikające, takie jak budowa ekranu, były szybko realizowane. Piotr Dziadzio - Podsekretarz stanu w MKiŚ, Główny Geolog Kraju i Pełnomocnik Rządu ds. Polityki Surowcowej Państwa, przedstawił naukowo sytuację hydrogeologiczną na polsko-czeskim pograniczu, obalając czeską narrację o ubytku wody pitnej z tytułu działalności kopalni. Wskazał przy tym m.in. na funkcjonowanie czeskiej, sześciopiętrowej żwirowni w pobliżu ujęcia wody w Uhelnej. Minister zaznaczył, że resort dysponuje stosowną dokumentacją, by odnieść się do czeskich argumentów.

Podczas posiedzenia komisji o Turowie rozmawiano także w kontekście społeczno-gospodarczym, bezpieczeństwa energetycznego państwa i Funduszu Sprawiedliwej Transformacji. Fakty na temat działalności kompleksu Turów w otoczeniu międzynarodowym przedstawiali m.in. europosłanka Anna Zalewska, poseł Stanisław Żuk, prezes PGE GiEK Wioletta Czemieli-Grzybowska i strona społeczna. W wieńczącej dyskusję wypowiedzi, pełniący funkcję burmistrza Bogatyni Wojciech Dobrołowicz zaapelował, by w przestrzeń publiczną nie wprowadzać działających na szkodę kompleksu fake newsów, np. dotyczących odbierania Czechom wody, czy nielegalnego działania kopalni (pod takimi treściami w apelu do UE podpisała się m.in. obecna na sali posłanka Klaudia Jachira). Wojciech Dobrołowicz powiedział także o współistnieniu na naszym terenie Turowa i farm fotowoltaicznych, codziennym funkcjonowaniu na styku trzech granic, w tym współpracy w ramach Związku Miast i zaprosił do złożenia wizyty w Bogatyni, by zapoznać się z sytuacją na miejscu.

Troska o środowisko

Strategia zrównoważonego rozwoju Polskiej Grupy Energetycznej oparta jest na dbałości o minimalizowanie oddziaływania spółek Grupy na środowisko. Dlatego też Elektrownia Turów, zapobiegając zanieczyszczeniu i zagrożeniom środowiska, stosuje najlepsze, aktualnie dostępne rozwiązania techniczne i specjalistyczne urządzenia.

O skuteczności działań w tym zakresie świadczy fakt, że spółki wytwórcze PGE nie notują przekroczeń dopuszczalnych norm w zakresie emisji substancji zanieczyszczających do powietrza i z wyprzedzeniem dostosowują się do wymagań prawnych w tym zakresie.

Emisja SO₂

W zakresie odsiarczania spalin pierwsze udokumentowane działania datuje się na rok 1968, kiedy to wybudowano i uruchomiono prowizoryczną instalację do neutralizacji SO₂ w smudze kominowej metodą „SIMA”. W latach 80-tych prowadzone były badania związane z wprowadzeniem w Elektrowni odsiarczania spalin metodą mokrą, a także suchą. Ostatecznie w okresie przygotowań do całkowitej modernizacji, w latach 1993–1995, na blokach 8–10 zainstalowano układ suchego odsiarczania spalin, uzyskując średnią skuteczność odsiarczania na poziomie do 50%. Bloki 1–6 po przeprowadzeniu

rewitalizacji – wymianie kotłów pyłowych na fluidalne, przy zastosowaniu również suchej metody odsiarczania osiągają skuteczność ponad 90%. Metoda polega na wtrysku bezpośrednim mączki wapiennej do komory paleniskowej. W roku 2016 uruchomiono Instalację Mokrego Odsiarczania Spalin (IMOS) dla bloków 4–6. Oznacza to, że bloki te pracują z dwustopniowym systemem odsiarczania spalin.

Emisja NO_x

W latach 80-tych prowadzone były badania nad optymalizacją procesów spalania i zastosowaniem palników niskoemisyjnych. Technologia spalania węgla przy zastosowaniu cyrkulacyjnego procesu fluidyzacji pozwalała uzyskać bardzo niskie emisje NO_x tzw. metodą pierwotną. W celu dotrzymania zaostrzonych standardów obowiązujących od 2016 roku, na wszystkich blokach wybudowano instalację odazotowania spalin. Zastosowana metoda SNCR (selektywna,

niekatalityczna) pozwoliła blokom 1–6 na spełnienie wymagań Dyrektywy IED, tj. NO_x ≤ 200 mg/m³USR.

Emisja pyłu

Zainstalowane w Elektrowni Turów elektrofiltry wybudowane zostały w latach 1962–1975. Jednak już od roku 1979 prowadzone były działania mające na celu ich sukcesywną wymianę ze względu na pogarszającą się skuteczność odpylania. W ramach modernizacji bloków 1–6, przeprowadzonej w latach 1995–2004, elektrofiltry zostały wymienione. Odznaczają się one wysoką – 99% dyspozycyjnością i skutecznością na poziomie 99,9%.

Ochrona powietrza atmosferycznego

Rozliczenie emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłu z bloków energetycznych dokonywane jest na podstawie wyników uzyskanych z pomiarów ciągłych emisji. Komputerowa Sieć Kontroli Emisji Zanieczyszczeń (KSKEZ) zbiera i odpowiednio przelicza dane z wszystkich systemów pomiarowych. Ponadto KSKEZ jest narzędziem dla pracowników ruchu bloków, pozwalającym na bieżąco kontrolować poziomy emisji i optymalizować przebieg procesów spalania w każdym z kotłów energetycznych. Wyemitowane zanieczyszczenia nie przekroczyły rocznej emisji dopuszczalnej dla zakładu wyznaczonej Pozwoleniem Zintegrowanym. Zakładowa Sieć Monitoringu Imisji Zanieczyszczeń Atmosfery,

analizuje zmiany zachodzące w środowisku. Zakres obejmuje pomiary: stężeń dwutlenków siarki i azotu, pyłu zawieszonego PM10, podstawowych parametrów meteorologicznych: prędkości i kierunków wiatrów, ciśnienia barometrycznego, wilgotności względnej oraz temperatury powietrza, opadu pyłu.

W 2020 roku nie zanotowano przekroczeń stężeń jednogodzinnych monitorowanych zanieczyszczeń, natomiast odnotowane przekroczenia 24-godzinne w zakresie PM10 mieściły się w dopuszczalnej częstości i wynosiły: w Radomierzycach, w Jasnej Górze i w Wyszku po dwa razy, a w Bogatyni pięć.

Ochrona wód

Podstawowym ujęciem wody powierzchniowej w Elektrowni Turów jest zbiornik Witka, rezerwę stanowią ujęcia na rzece Nysie Łużyckiej. W zakresie poboru wody elektrownia nie przekroczyła warunków Pozwolenia Zintegrowanego. Dopuszczalny pobór wód z ujęć powierzchniowych wynosi 1,05 m³/s, a za rok 2020 wyniósł 0,40 m³/s. W roku 2020 jakość odprowadzanych ścieków w zakresie średniorocznych stężeń kształtowała się znacznie poniżej wartości dopuszczalnych. Łączna ilość odprowadzanych ścieków do wód powierzchniowych wyniosła 2 613 mln m³.

Gospodarka odpadami

W roku 2020 wytworzonych zostało 1 194 563,54 Mg odpadów paleniskowych. Całość została wykorzystana w procesie odzysku R5, we własnym zakresie i jako domieszki do materiałów budowlanych. Odpady paleniskowe zagospodarowywane są w procesie wypełniania terenów niekorzystnie przekształconych zgodnie z udzielonym Elektrowni Pozwoleniem Zintegrowanym na prowadzenie instalacji produkujących energię elektryczną oraz energię

cieplną (decyzja Marszałka Województwa Dolnośląskiego nr PZ 220/2014 z dnia 29.08.2014 roku z późniejszymi zmianami). Nie zwiększono rodzajów i ilości odpadów niebezpiecznych i innych niż niebezpieczne. Sposoby zagospodarowania jak i wielkości wytworzonych odpadów odpowiadają warunkom określonym w pozwoleniu zintegrowanym.

Ochrona przed hałasem

W 2020 roku w ramach Projektu ETL-13 „Ograniczenie emisji hałasu z PGE GiEK S.A. Oddział Elektrownia Turów” kontynuowano realizację poszczególnych zadań zgłoszonych wcześniej do Planu Inwestycyjnego na lata 2018-2020. Zaplanowano również nowe inwestycje antyhałasowe do realizacji na kolejne lata. Zadania związane z ograniczeniem uciążliwości akustycznych z ELT, są zebrane w pakiet pod nazwą: „Inne – modernizacja instalacji pomocniczych w zakresie obniżenia hałasu”.

Handel emisjami

Rok 2013 rozpoczął funkcjonowanie trzeciego okresu rozliczeniowego wspólnotowego systemu handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych. Trwający, tym razem, osiem lat okres rozliczeniowy wprowadza nowy sposób bilansowania uprawnień do emisji dwutlenku węgla. W latach 2013-2020 przydział darmowych uprawnień liniowo maleje z poziomu 70% do 0%. Na pokrycie potrzeb wynikających z niedoborów

dokonywane są zakupy uprawnień na aukcjach. Uczestnictwo w instalacji we wspólnotowym systemie handlu uprawnieniami do emisji warunkowane jest posiadaniem zezwolenia na emisję gazów cieplarnianych wraz z zatwierdzonym przez właściwy organ planem monitorowania. Emisja gazów cieplarnianych, w przypadku Elektrowni Turów tj.: dwutlenku węgla, wykazywana jest w „Rocznym raporcie emisji CO₂”, który wraz z pozytywną opinią uprawnionego weryfikatora potwierdzoną w „Raplocie z weryfikacji” stanowi podstawę do umorzenia uprawnień i rozliczenia emisji. Wszystkie zobowiązania i obciążenia wynikające z uczestnictwa w instalacji Turów we wspólnotowym systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych są spełnione.

Prawo atomowe

Zgodnie z art. 32c ust.2 Ustawy Prawo Atomowe (Dz.U.2019 poz.1792) PGE GiEK S.A. Oddział Elektrownia Turów informuje, że prowadzona przez spółkę działalność związana z narażeniem na promieniowanie jonizujące, polegająca na stosowaniu na jej terenie aparatury kontrolno-pomiarowej zawierającej źródła promieniotwórcze nie ma negatywnego wpływu na ludzi i środowisko. W wyniku prowadzonej działalności nie występują uwolnienia substancji promieniotwórczych do środowiska.

Źródło: GiEK S.A. Oddział Elektrownia Turów - <https://elturow.pgegiiek.pl/>

Międzynarodowy Dzień Kombatanta

Piętnastego kwietnia przypada Międzynarodowy Dzień Kombatanta. Został on ustanowiony, aby oddać hołd wszystkim, którzy walczyli o wolność i niepodległość swoich państw, żołnierzom, partyzantom oraz cywilnym uczestnikom ruchu oporu.

Z tej okazji pełniący funkcję Burmistrza Wojciech Dobrołowicz spotkał się z przewodniczącym bogatyńskiego Koła Związku Kombatantów RP i Byłych Więźniów Politycznych, Stanisławem Jaroszem, aby na jego ręce złożyć podziękowania dla wszystkich członków koła za ich męstwo i poświęcenie w walce o wolną Polskę. Upływ czasu powoduje, że takich zasłużonych dla naszej Ojczyzny ludzi jest coraz mniej, dlatego Wojciech Dobrołowicz podkreślił, że: „pielęgnowanie pamięci o kombatantach jest ważne, aby podtrzymywać świadomość narodową i historyczną młodszych pokoleń”.

Seniorze – uważaj!

Czasy zarazy nie są łaskawe dla najstarszych Polaków. Oprócz faktu, że to właśnie seniorzy są osobami najbardziej zagrożonymi ciężkim przebiegiem choroby COVID-19, również na nich skupia się wiele niebezpieczeństw powodowanych przez osoby nieuczciwe. Czas pandemii bowiem to czas wzmożonej aktywności wszelkiej maści oszustów i naciągaczy.

Zgodnie z danymi Komendy Głównej Policji, w minionym roku 5289 starszych osób straciło, w wyniku przestępstw popełnionych na tzw. „legendę”, blisko 86 milionów złotych! Legendy to znane już sposoby oszustwa metodą „na wnuczka”, ale również ich liczne modyfikacje. Oprócz podszywania się pod najbliższych lub różnej maści służby, oszuści coraz częściej podszywają się pod osoby lub instytucje... walczące z pandemią.

Izolacja domowa i rzadsze kontakty

z bliskimi sprzyjają utracie uwagi i wpadnięcia w sidła zastawione przez oszusta. Przekonali się o tym m. in. seniorzy, którzy utracili majątek swojego życia po tym, jak zadzwoniła do nich osoba podająca się za pracownika służby zdrowia. Osoba ta poinformowała, że córka rozmówców leży w szpitalu chora na COVID-19 i konieczna jest specjalna, kosztowna szczepionka sprowadzana ze Stanów Zjednoczonych. Seniorzy, którzy odebrali taki telefon, nie zweryfikowali tej nowiny i przekazali mężczyźnie, który niedługo potem

pojawił się w progu ich drzwi, kilkanaście tysięcy złotych. O tym, że zostali oszukani, zorientowali się dopiero kilka godzin później.

Ostatni rok przyniósł niestety wiele podobnych historii. Dużo z nich nie zostało zapisanych w statystykach policyjnych, ponieważ nie wszystkie tego typu przestępstwa są zgłaszane organom ścigania. Najlepszym sposobem ochrony przed oszustwem jest zapobieganie. Policja i organizacje działające na rzecz seniorów od lat powtarzają – weryfikujmy informacje, które do nas docierają i stosujmy zasadę „ograniczonego zaufania” do obcych.

Jakub Nyziak
Fundacja Przyszłość Pokoleń

Wiceprzewodniczący sejmiku z wizytą w Bogatyni

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Dolnośląskiego Andrzej Kredkowski przyjechał do Bogatyni, by porozmawiać o bieżących sprawach regionu i współpracy samorządu gminnego z samorządem wojewódzkim.

Pełniący funkcję Burmistrza MiG Bogatynia Wojciech Dobrołowicz spotkał się w tutejszym urzędzie z Wiceprzewodniczącym Sejmiku Województwa Dolnośląskiego Andrzejem Kredkowskim. Rozmawiano m.in. o ostatniej sesji sejmiku, gdzie głosami opozycji została odrzucona uchwała wspierająca starania o uwzględnienie powiatu zgorzeleckiego wraz z Kopalnią Turów w Funduszu Sprawiedliwej Transformacji. Podobne stanowisko zostało przyjęte jesienią ubiegłego

roku, jednak jak poinformował wicemarszałek Grzegorz Macko, zarząd województwa zgłosił uchwałę, by je podtrzymać i uzupełnić w kontekście nowych okoliczności - czeskiej skargi do TSUE, która grozi natychmiastowym wstrzymaniem eksploatacji węgla. Jak zaznaczył wiceprzewodniczący sejmiku, zamierza on powrócić do tego tematu podczas kolejnej sesji. Andrzej Kredkowski i Wojciech Dobrołowicz poruszyli także sprawę przywrócenia połączenia kolejowego do Bogatyni,

w kontekście braku wsparcia finansowego tego projektu przez inne samorządy powiatu (proporcjonalnego do ilości przystanków na swoim terenie). Województwo i gmina będą musiały zmierzyć się z tym problemem, jednak wiceprzewodniczący sejmiku i pełniący funkcję burmistrza Bogatyni zapowiedzieli konieczność walki z wykluczeniem komunikacyjnym Bogatyni.

Krajowa **mapa zagrożeń** bezpieczeństwa

Poczucie bezpieczeństwa należy do podstawowych potrzeb każdego człowieka i ma decydujący wpływ na funkcjonowanie każdej społeczności. Dlatego ważnym jest tworzenie narzędzi, które pozwolą na rzetelne i czytelne zidentyfikowanie i przedstawienie, w tym społecznościom lokalnym, skali i rodzaju zagrożeń oraz instytucji współodpowiedzialnych za zapewnienie bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Identyfikacja ta nie może przebiegać bez uwzględnienia oczekiwań społecznych. Takim narzędziem są mapy zagrożeń bezpieczeństwa. Mapy zagrożeń należy traktować jako istotny element procesu zarządzania bezpieczeństwem publicznym, realizowanym w partnerstwie międzyinstytucjonalnym i społecznym. Powinny one służyć również optymalnej alokacji zasobów sprzętowo-kadrowych służb, w szczególności do podejmowania decyzji co do tworzenia komisariatów

i posterunków Policji.

Krajowa mapa zagrożeń bezpieczeństwa opiera się o informacje skatalogowane w trzech płaszczyznach:

- informacje gromadzone w policyjnych systemach informatycznych;
- informacje pozyskiwane od społeczeństwa w trakcie: bezpośrednich kontaktów z obywatelami, z przedstawicielami samorządu terytorialnego, organizacji pozarządowych itp.; w trakcie

realizowanych debat społecznych, poświęconych bezpieczeństwu publicznemu;

- informacje pozyskiwane od obywateli (internautów) z wykorzystaniem platformy wymiany informacji.

Informacje prezentowane na mapach uwzględniają zarówno wybrane kategorie przestępstw i wykroczeń jak i zagrożenia, które w subiektywnym odczuciu mieszkańców negatywnie wpływają na ich poczucie bezpieczeństwa.

W przypadku pytań, wątpliwości związanych z obsługą Krajowej Mapy Zagrożeń Bezpieczeństwa, a także uwag do funkcjonalności mapy, prosimy o kontakt za pośrednictwem poczty elektronicznej na adres: kmzb@policja.gov.pl

Strona nie służy do zgłaszania potrzeby pilnej interwencji Policji. W tego typu przypadkach należy korzystać z numeru alarmowego 112.

17. Dzień Otwarty Domów Przysługowych

Od roku 2005, w ostatnią niedzielę maja, obchodzimy Dzień Otwarty Domów Przysługowych. W tym roku na polsko-czesko-niemieckim pograniczu zostanie udostępnione ponad 150 domów w typowym dla Górnych Łużyc stylu. Z racji istniejących ograniczeń w przekraczaniu granicy, zapraszamy na stronę polską. Tym razem zostały zgłoszone 44 budynki z czego czterdzieści zostanie fizycznie otwartych, a 4 tylko w formule online.

Domy przysługowo-zrębowe są dla naszego regionu równie charakterystyczne, jak domy tyrolskie dla krajów alpejskich albo jak domy w stylu podhalańskim dla okolic Zakopanego. Z tym, że te łużyckie są bardziej skomplikowane i po prostu piękniejsze, niż te w Murzasichlu, czy te pod Innsbruckiem.

Typowy dom przysługowo-zrębowy składa się z dwóch części: dolnej, zbudowanej z drewna izby zrębowej (poziome, ociosane belki, łączą się na rogach budynku „na zrąb”) oraz nadbudowanej konstrukcji szachulcowej, która opiera się na zewnętrznych, drewnianych słupach, zwanych przysługami.

W konstrukcji tej spotykają się więc dwie tradycje budowlane: typowe dla Europy Środkowo-Wschodniej budownictwo drewniane oraz rozprzestrzeniona na obszarze kultury niemieckiej – konstrukcja szachulcowa. Zatem także na płaszczyźnie budowlanej Górne Łużycy okazują się być przestrzenią styku kultur, zwyczajów i tradycji. Ogółem do dnia dzisiejszego zachowało się około 19 tysięcy domów przysługowo-zrębowych, z czego po stronie polskiej – głównie na Pogórzu Izerskim – około 400.

Organizowany co roku Dzień Otwarty Domów Przysługowych ma pokazać przede wszystkim mieszkańcom regionu wyjątkowe

piękno tej architektury regionalnej i zachęcić ich do dbania o ten niezwykle skarb, niespotykany nigdzie indziej w Europie. W dalszym ciągu bowiem wiele z tych architektonicznych pereł pozostaje w bardzo złym stanie technicznym. Stąd próba pokazania przykładów, jak można odremontować i wykorzystać domy przysługowe.

Wśród udostępnionych w tym roku domów są takie, które prezentują się już od kilkunastu lat, np. Dom Kołodzieja w Zgorzelcu czy pensjonat „Niebieski Burak” w Łaziskach koło Bolesławca.

nowych funduszy po zjednoczeniu Niemiec w roku 1990 – skupiono się na poszukiwaniu nowych właścicieli dla budynków opuszczonych w wyniku wzmożonych wyjazdów mieszkańców Saksonii do zachodniej części Republiki Federalnej.

Z kolei w Polsce najpilniejszą potrzebą pozostaje przekonanie właścicieli oraz mieszkańców domów przysługowych do rozpoczęcia remontów i poprawy stanu technicznego i estetycznego miejscowości. Pomimo dużych postępów w tej dziedzinie, zwłaszcza w wyniku realizacji licznych projektów przy wsparciu Unii Europejskiej, nadal potrzeba taka istnieje dla wielu obiektów na Dolnym Śląsku, gdzie stan historycznej zabudowy, także na terenach wiejskich, znacznie odstaje od innych, także tych biedniejszych regionów kraju.

Dalsze informacje dotyczące Krainy Domów Przysługowych oraz dokładny program Dnia Otwartego można znaleźć na stronie: www.domkolodzieja.pl oraz na portalu Facebook.

Domy z powiatu zgorzeleckiego zgłoszone do zwiedzania podczas Dnia Otwartych Domów Przysługowych 30 maja 2021 r. za pośrednictwem Stowarzyszenia „Dom Kołodzieja”:

- Bogatynia, ul. Aleja Żytawska 17, 18, 24, 30, 32 +online
- Bogatynia, ul. Słowackiego 7 – translokacja domu +online
- Bogatynia, ul. Plac Bohaterów Warszawy 4
- Bogatynia, ul.1 Maja 1, 6, 8
- Bogatynia, ul. Armii Krajowej 13
- Działoszyn 163, 59-915 Działoszyn + online
- Działoszyn 167, Kuźnia, 59-915 Działoszyn +online
- Zgorzelec, Aleje Lipowe 1 „Zagroda Kołodzieja” 59-900 Zgorzelec translokacja domu

Wiceprezes Stowarzyszenia „Dom Kołodzieja”
Elżbieta Lech-Gotthardt

Są i takie, których właściciele dopiero zaczynają swoją przygodę z przywracaniem im drugiego życia. Są też i takie, dla których inspiracją do renowacji były wcześniejsze edycje Dni Otwartych Domów Przysługowych.

Idea promocji górnołużyckiej architektury regionalnej rozpoczęła się w roku 2003 wraz z czesko-niemiecko-polskim projektem

„Kraina Domów Przysługowych”. Działania podejmowane w poszczególnych krajach mają jednakże punkty ciężkości. Czeskie samorządy i właściciele obiektów skupiają się na konkretnych remontach i nadaniu odnowionym obiektom nowej funkcji lub nowego życia. W Saksonii – gdzie masowe remonty domów przysługowych zostały rozpoczęte wraz z napływem

Dofinansowanie na przebudowę drogi w Krzewinie

W dniu 15.04.2021 r. Sejmik Województwa Dolnośląskiego podjął uchwałę w sprawie udzielenia z budżetu Województwa Dolnośląskiego w 2021 r. pomocy finansowej w formie dotacji celowej jednostkom samorządu terytorialnego na finansowanie ochrony, rekultywacji i poprawy jakości gruntów rolnych.

Wśród zadań, które otrzymały wsparcie, znalazło się również zadanie pn. „Przebudowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych w gminie Bogatynia, w miejscowości Krzewina”. Kwota uzyskanej dotacji to 65 940,00 zł.

Kolejne fundusze pozyskane

Gmina Bogatynia otrzymała środki finansowe z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych na realizację trzech kolejnych zadań inwestycyjnych. Łączna wartość przyznanego w tej transzy wsparcia to blisko 2,6 mln zł.

Projekty, które uzyskały rekomendację.

I. Rowerowo aktywni - budowa toru pumptrack na terenie kompleksu rekreacyjnego Zalew w Bogatyni. Inwestycja obejmuje budowę toru rowerowego typu pumptrack wraz z infrastrukturą towarzyszącą oraz rekreacyjną. W ramach inwestycji przewidziano m.in.: budowę toru rowerowego dla najmłodszych o długości 50 mb., budowę toru rowerowego dla średnio i zaawansowanych

o długości 240 mb., budowę placu odpoczynku o powierzchni 100 m², wyposażenie obiektu w elementy małej architektury oraz oświetlenie, budowę siłowni zewnętrznej dla seniorów. Dofinansowanie - 1 131 857,00 zł.

II. Wykonanie prac termomodernizacyjnych, tj. docieplenie dachu budynku Szpitala Gminnego w Bogatyni wraz z montażem instalacji fotowoltaicznej. W ramach zadania planowane

jest m.in. wykonanie docieplenia stropodachu, nowego pokrycia dachowego, instalacji odgromowej, a także instalacji fotowoltaicznej na dachu budynku. Prace te poprawią stan techniczny obiektu, a także pozwolą znacząco zmniejszyć zapotrzebowanie szpitala na energię cieplną i elektryczną, co przyczyni się do zmniejszenia kosztów funkcjonowania obiektu, jak również pozwoli na zmniejszenie wskaźników emisji związanych ze zużyciem energii cieplnej i elektrycznej ze źródeł nieodnawialnych. Dofinansowanie - 868 142,00 zł.

III. Budowa świetlicy wiejskiej w miejscowości Bratków wraz z altaną i placem zabaw.

Realizacja tej inwestycji pozwoli stworzyć w Bratkowie centrum spotkań mieszkańców - ośrodek, wokół którego będzie się skupiało życie kulturalno-rekreacyjne wsi, a którego na tę chwilę brakuje. Będzie ona również miejscem spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży, a także stanowić będzie element budowania świadomości regionalnej i kulturowej - projekt zakłada bowiem budowę obiektu stylizowanego na charakterystyczną dla tutejszego rejonu tradycyjną konstrukcję przysłupową. Dofinansowanie - 600 000,00 zł.

Zgłoś **dzikie wysypisko** w aplikacji **EcoHarmonogram**

W prosty sposób możesz zgłosić dzikie wysypisko, znajdujące się na terenie gminy Bogatynia, za pomocą aplikacji EcoHarmonogram. Zgłoszenie automatycznie zostanie przekazane do Gminnego Przedsiębiorstwa Oczyszczania Sp. z o.o. stamtąd trafi bezpośrednio do pracownika Urzędu Miasta i Gminy w Bogatyni, zajmującego się dzikimi wysypiskami.

Dzięki aplikacji zgłaszający nie będzie musiał szukać danych kontaktowych do konkretnego wydziału oraz znać współrzędnych działki, na której znajdują się porzucone odpady.

W celu wykonania zgłoszenia wykonaj kolejno następujące

czynności: pobierz na telefon aplikację EcoHarmonogram, otwórz pobraną aplikację, uzupełnij swoje dane w aplikacji, naciśnij kafelek „Więcej”, wejdź w zakładkę „Zgłoszenia”, wybierz temat „Dzikie wysypisko”, zrób zdjęcie lub wybierz z galerii, wyślij zdjęcie.

Uwaga! Aby zgłoszenie było możliwe, musisz wyrazić zgodę na dostęp aplikacji do niektórych funkcji twojego telefonu np. mediów.

Z aplikacji EcoHarmonogram możemy również zgłosić „Nieodebrane odpady” oraz dowiedzieć się, kiedy pod Twoim adresem planowany jest odbiór poszczególnych frakcji odpadów. Pamiętaj o częstej aktualizacji aplikacji, żeby informacje zawsze były aktualne.

Nowa edycja **Zielonej Ławeczki**

Serdecznie zapraszamy do udziału w VII już edycji konkursu grantowego „Zielona Ławeczka”! Zbierzcie grupę sąsiadów, wspólnie stwórzcie projekt zazielenienia wybranego terenu na swoim osiedlu i złożcie wniosek.

Macie szansę na zdobycie grantu o maksymalnej wartości 1950 zł. W skład grantu wchodzi: dofinansowanie na zakup materiału roślinnego, podłoża i innych elementów do aranżacji minigrodów bez obiektów

mikroretencji - maksymalnie 1200 zł; wraz z obiektami mikroretencji - maksymalnie 1500 zł; ławka parkowa - wartość 450 zł.

Wszystkie projekty będą oceniane przez partnerów merytorycznych konkursu z katedry Architektury

Krajobrazu Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie. Wszelkie informacje dotyczące udziału znajdują się w zakładce Plan Działań. Na wnioski o grant, składane drogą elektroniczną, czekamy do 6 czerwca br.

W projekcie mogą brać udział mieszkańcy otwartych osiedli, zarządzanych przez spółdzielnie, wspólnoty mieszkaniowe lub samorząd z miast powyżej 10 tys. mieszkańców.

Pełna informacja o konkursie znajduje się na stronie www.zielonalaweczka.pl

Szanowni Mieszkańcy!

Przypominamy, iż zgodnie z Uchwałą nr XLIX/312/20 Rady Miejskiej w Bogatyni z dnia 30 listopada 2020 r. w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Bogatynia, to **właściciel jest zobowiązany do wyposażenia nieruchomości w odpowiednie pojemniki na odpady**. Zatem, aby zapewnić ich prawidłowy odbiór zgodny z harmonogramem, prosimy o zastosowanie się do wyżej wymienionego regulaminu i jak najszybszy zakup lub dzierżawę pojemników.

Narodowy Spis Powszechny

W związku z rozpoczęciem Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021 i jego wydłużeniem do 30 września br. uprzejmie informujemy, że podstawową metodą realizacji obowiązku spisowego jest samospis poprzez aplikację dostępną na stronie spis.gov.pl.

Przypominamy, że internetowo można się spisać również

w urzędach gmin i wojewódzkich urzędach statystycznych na

specjalnie przygotowanych w tym celu stanowiskach komputerowych przy zachowaniu reżimu sanitarnego.

Spisać można się również na infolinii spisowej, obsługiwanej przez pracowników statystyki publicznej pod numerem telefonu: 22 279 99 99.

Z uwagi na epidemię wywiady bezpośrednie nie będą realizowane do odwołania.

Rachmistrzowie telefoniczni rozpoczną pracę od 4 maja 2021 r.

Nakrętki od serca w sołectwach

W listopadzie ubiegłego roku w Bogatyni stanęło kilka serduszek – pojemników na plastikowe nakrętki. Można je znaleźć między innymi przy Bogatyńskim Ośrodku Kultury oraz Szkole Podstawowej nr 3. Akcja cieszy się wielkim zainteresowaniem, ponieważ „serduszka” bardzo często trzeba opróżniać, ze względu na ich przepełnienie.

Z inicjatywy pełniącego funkcję Burmistrza Wojciecha Dobrołowicza takie pojemniki postawione zostaną również w każdym sołectwie gminy Bogatynia. Warto przypomnieć, że zebrane nakrętki są przekazywane na szczytne cele, zatem zachęcamy do zbiórki. Przy niewielkim wysiłku można równocześnie zadbać o przyrodę i działać charytatywnie. Takie serce stanęło już w Działoszynie.

Szlakiem Kotliny Turoszowskiej

We wtorek, 2 marca br. przedstawiciele PTTK (znakarze szlaków) oraz Fundacji Rajdu Kotliny Turoszowskiej, a także pracownicy wydziałów: Współpracy z Zagranicą i Promocji oraz Przygotowania i Realizacji Inwestycji, wspólnie wytyczyli pierwszą część szlaku, roboczo nazwanego „Szlakiem Kotliny Turoszowskiej”.

12-kilometrowa część szlaku prowadzić będzie przez wiele urokliwych i niezwykłych miejsc, dziś w wielu przypadkach niedostępnych i zaniedbanych. Dzięki współpracy zespołu miłośników pieszych wypraw oraz przy wsparciu władz miasta i gminy Bogatynia powstanie projekt, który spopularyzuje pieszą turystykę

na pograniczu polsko-czeskim. Powstały szlak odkryje wiele atrakcyjnych miejsc i obiektów, a zaplanowana w projekcie infrastruktura w postaci m.in. tablic informacyjnych, ławeczek, kładek czy stworzenie łączników szlaku ze szlakami w Czechach i Niemczech, stworzy atrakcyjne miejsce do aktywnego wypoczynku.

Rowerowa przygoda na Trójstyku

Trwają prace planistyczne w ramach projektu „Rowerowa przygoda na Trójstyku – transgraniczna koncepcja ścieżek rowerowych na terenie Gminy Bogatynia”.

W ramach projektu „Rowerowa przygoda na Trójstyku – transgraniczna koncepcja ścieżek

rowerowych na terenie Gminy Bogatynia”, realizowanego z dofinansowaniem ze środków

Funduszu Małych Projektów INTERREG Polska-Saksonia 2014-2020, trwają prace nad wyznaczeniem głównego korytarza przebiegu najważniejszego odcinka trasy, stanowiącego element tzw. Trasy Doliny Nysy Łużyckiej, która w zamierzeniach samorządów zrzeszonych w Związku Gmin Ziemi Zgorzeleckiej ma prowadzić od styku trzech granic w miejscowości Porajów aż do granicy z województwem lubuskim. Tworzone są również wstępne propozycje połączenia planowanej trasy z systemem tras i szlaków rowerowych po stronie niemieckiej i czeskiej.

Ostateczne uzgodnienia w tym zakresie podejmowane będą wspólnie z partnerem projektu, Miastem Zittau, a następnie przedstawione do konsultacji władzom powiatu Görlitz.

Prezentacja finalnej wersji koncepcji planowana jest na wrzesień 2021 r.

Partnerzy projektu / Projektpartner

Projekt: „Rowerowa przygoda na Trójstyku - transgraniczna koncepcja ścieżek rowerowych na terenie Gminy Bogatynia”

Das Projekt: „Fahrradabenteuer am Dreiländereck - Grenzüberschreitendes Konzept von Radwegen in der Gemeinde Bogatynia”

Siła - Wiedza - Zaradność

Pełniący funkcję Burmistrza Miasta i Gminy Wojciech Dobrołowicz oraz Ośrodek Rozwiązywania Problemów Uzależnień i Pomocy Rodzinie zapraszają wszystkie panie do udziału w zajęciach samoobrony dla kobiet.

Zajęcia będą odbywały się w każdą środę. Naprzemiennie - warsztat radzenia sobie ze stresem oraz doświadczeniami traumatycznymi i trening samoobrony.

Zajęcia będą się odbywały w godz. 12:00-14:00. Maksymalna ilość osób: 12. Czas trwania zajęć: 12 miesięcy. Miejsce treningów: Bogatyński Ośrodek Kultury – sala taneczna. Start (jeżeli pozwoli na to sytuacja pandemiczna): 12 maja 2021 r. Zapisy na trening pod następującym numerem telefonu: pani Katarzyna Walczak – 75 77 32 342.

W życiu spotyka nas wiele różnych sytuacji, zdarza się, że na naszej drodze spotykamy sprawcę przemocy. Oby jak najrzadziej spotykały nas sytuację, w których dochodzi do konfliktu fizycznego i przemocy ze strony „silniejszego”. Bardzo często bywa tak, że w konflikcie kobieta – mężczyzna, stroną dominującą (silniejszą) jest mężczyzna.

Według Danych WHO (Światowej Organizacji Zdrowia) ponad jedna

trzecia kobiet na świecie pada ofiarą przemocy fizycznej bądź seksualnej – co według Organizacji stanowi globalny problem zdrowotny na skalę epidemii. Najbardziej smutne jest to, że w miejscach uznawanych przez nas za najbardziej bezpieczne i wśród osób najbliższych do przemocy dochodzi najczęściej. W raporcie WHO wyraźnie wybrzmiewa informacja, że 40% zabitych na świecie kobiet zostało zamordowanych przez swojego partnera.

Światowa Organizacja Zdrowia przemoc definiuje jako policzkowanie, bicie, popychanie, duszenie lub atak bronią. Przemoc seksualna to zmuszanie do stosunku, lub zastraszanie, że w razie odmowy partner może posunąć się do upokarzających czynów seksualnych.

Program „Siła - Wiedza - Zaradność” ma za zadanie uświadomienie kobietom różnych sytuacji zagrożenia, które mogą je spotkać ze strony sprawcy przemocy, czy to na ulicy, bądź w domu, i zastosowanie

do nich odpowiednich technik samoobrony, które umożliwią skuteczną obronę.

Program „S-W-Z” będzie obejmował zagadnienia związane z umiejętnością walki wręcz oraz elementy zajęć psychoedukacyjnych związanych z radzeniem sobie z paniką, odrętwieniem oraz regulacją autonomicznego układu nerwowego – ćwiczeniami uwalniającymi od stresu i traumy.

Program poprowadzą:

- Kornelia Darłak: instruktor taekwondo olimpijskiego. Absolwentka studiów I stopnia na kierunku wychowanie fizyczne, specjalność - trener personalny. Obecnie studentka studiów magisterskich na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne.
- Adam Balcer: certyfikowany specjalista ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, psychoterapeuta w trakcie szkolenia, certyfikowany specjalista psychoterapii uzależnień, certyfikowany trener trenerów ART, terapeuta EMDR, obecnie w trakcie szkolenia Tension Releasing Exercises (TRE).

Współorganizatorami kursu samoobrony są: Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy w Bogatyni, Bogatyński Ośrodek Kultury, Bogatyński Ośrodek Pomocy Społecznej i Wsparcia Rodziny w Bogatyni.

Srebrny medal z Pucharu Polski

W dniach 26-27 marca odbył się w Warszawie turniej Pucharu Polski w Taekwondo Olimpijskim. W zawodach wystartowali zawodnicy z klubów zrzeszonych w Polskim Związku Taekwondo Olimpijskiego.

Bogatynię reprezentowało dwóch zawodników: Dawid Herliczka (kat. 59 kg) oraz Kamil Samelski (kat. 73 kg). Pandemia i obostrzenia nie sprzyjały przygotowaniom do zawodów. Tym bardziej

cieszy zdobycie przez Kamila Samelskiego srebrnego medalu oraz 9 miejsca Dawida Herliczki. Był to ostatni rankingowy turniej przed nadchodzącymi Mistrzostwami Polski Juniorów. Trenerowi Pawłowi

Darłakowi i jego podopiecznym życzymy cierpliwości i wytrwałości w dążeniu do osiągnięcia dalszych sukcesów.

OFERUJEMY

OFERTA EDUKACYJNA
NA ROK SZKOLNY 2021/2022

PROFIL POLITECHNICZNY
MATEMATYKA/FIZYKA/JĘZYK ANGIELSKI

PROFIL HUMANISTYCZNY
JĘZYK POLSKI/HISTORIA/JĘZYK ANGIELSKI

PROFIL LINGWISTYCZNY
JĘZYK ANGIELSKI/JĘZYK NIEMIECKI/GEOGRAFIA

PROFIL EKONOMICZNY
MATEMATYKA/GEOGRAFIA/JĘZYK ANGIELSKI

PROFIL MEDYCZNY
BIOLOGIA/CHEMIA/JĘZYK ANGIELSKI

ZDAWALNOŚĆ MATUR
NA POZIOMIE 100%
Z WYSOKIM ŚREDNIM WYNIKIEM

MOŻLIWOŚĆ ROZWOJU ZAINTERESOWAŃ

NOWOCZESNĄ BAZĘ DYDAKTYCZNĄ:
TABLICE INTERAKTYWNE W KAŻDEJ SALI
WIFI DLA UCZNIÓW

WSPÓŁPRACĘ MIĘDZYNARODOWĄ

WYCIECZKI PO POLSCE I EUROPIE

RODZINNĄ ATMOSFERĘ

REKRUTACJA JUŻ OD 17 MAJA!

Zespół Szkół Zawodowych w Bogatyni

Oferta edukacyjna 2021/2022

3-letnia szkoła branżowa I stopnia

☺ ślusarz

- praktyka na warsztatach szkolnych

☺ fryzjer

- praktyka na warsztatach szkolnych

☺ dla młodocianych pracowników

sprzedawca, kucharz, murarz-tylnik,
blacharz samochodowy, lakiernik, ogrodnik,
operator obrabiarek skrawających,

oraz każdy inny zawód po znalezieniu pracodawcy

Technikum 5-letnie

☺ technik hotelarstwa

☺ technik informatyk

☺ technik reklamy

☺ technik mechatronik

ZSZbogatynia.pl

ul. Kościuszki 33, 59-920 Bogatynia

tel. 75-77-33-374, fax 75-77-32-179

zszbogatynia@o2.pl

jesteśmy na :

Sukces w „zDolnym Ślązaku”

Mateusz Józefowicz został Laureatem, a Nina Wolanin Finalistką etapu wojewódzkiego konkursu „zDolny Ślązak” z chemii.

Dwudziestego siódmego marca 2021 roku na Wydziale Chemii Uniwersytetu Wrocławskiego odbył się etap wojewódzki konkursu „zDolny Ślązak” z chemii, w którym uczestniczyło dwoje uczniów ze Szkoły Podstawowej nr 4 – Nina Wolanin i Mateusz Józefowicz. Konkurs składał się z dwóch części: teoretycznej i praktycznej - laboratoryjnej. W konkursie uczestniczyło 58 najlepszych chemików z Dolnego Śląska wyłonionych z eliminacji szkolnych, a następnie powiatowych. Spośród uczestników wyłoniono laureatów i finalistów, tego bardzo prestiżowego konkursu. Uczniów przygotowała pani Dorota Czarnecka.

Gratulujemy uczniom i opiekunce sukcesów i życzymy powodzenia w kolejnych chemicznych zmaganiach.

BIEG PAMIĘCI W POLSCE ! NAJWIĘKSZY BIEG PAMIĘCI W POLSCE ! NAJWIĘKSZY BIEG PAMIĘCI W P

IX EDYCJA !zmiana terminu biegu! 15 sierpnia 2021

NAJWIĘKSZY BIEG PAMIĘCI W POLSCE ! NAJWIĘKSZY BIEG PAMIĘCI W POLSCE ! NAJWIĘKSZY BIEG

Z powodu przedłużających się obostrzeń sanitarnych uniemożliwiających zorganizowanie biegu Tropem Wilczym w dniu 16 maja organizator przenosi realizację biegu na dzień **15 sierpnia 2021 r.**

Fotozagadka!

Zapraszamy do zabawy! Tym razem zadaniem czytelników jest odpowiedź na pytanie: z jakiego kierunku geograficznego zostało zrobione poniższe zdjęcie?

Na autora pierwszej prawidłowej odpowiedzi czeka zestaw gadżetów

promocyjnych Miasta i Gminy Bogatynia. W konkursie nie mogą brać udziału pracownicy Organizatora, także członkowie ich najbliższej rodziny. Odpowiedzi prosimy wysyłać na adres e-mail: konkurs@bogatynia.pl

